

debatt

Debatt redaktør: Kjell T. Skrunes
Debattredaksjonen: 52 72 00 00
Telefax: 52 72 04 44
Epost: debatt@haugesunds-avis.no

Skriv til oss

Har du noe på hjertet, er du velkommen med innlegg. Innlegg må undertegnes med fullt navn. Oppgi adresse og evt. telefonnummer. Skriv kort og poengtert, maks. 350 ord/2000 tegn (med mellomrom). Haugesunds Avis forbeholder seg retten til å forkorte og redigere innlegg. Vi returnerer ikke ubrukte innlegg.

POSTADRESSE:
Debatt,
Haugesunds Avis
Postboks 2024,
5504 Haugesund

TELEFAX:
52 72 04 44

FREMSKRITTPARTIET:

Historielaust parti

Partiet Frp har i årevis gjennom debattar i media gjort alt det kunne for å fjerna den norske bonden av kartet.

Mange har late seg lura av denne ideen om at alt som ikkje lønner seg i dag må bort. Kanskje kunne vi tenka slik om mykje anna men ikkje om matproduksjon.

Truleg kan vi no konkludera med at partiet ikkje kjem til å halda fram med denne diskusjonen. Partiet har teke feil.

Vi vil ha norsk landbruk, og snart kan det syna seg å vera gullkanta å vera norsk bonde. Faktisk teiknar det seg eit bilde av at når no alt anna har nådd toppen, så er denne næringa på veg opp.

Det ironiske med denne utviklinga er at ho kjem p.g.a. eit allereie endra miljø. Dette skjønner heller ikkje partiet Frp seg på.

Frontfigurane vil helst stå til livet i «søppel og skit» før dei gjer noko. «Då er det for seint», seier fleire og fleire. «Vi har jo bare denne ene jordkloden», seier andre.

Ansvarlege politikarar og forskarar heime og ute omtalar kommande klimakrise som den største utfordringa menneske har møtt. Allereie no slit hundre millionar menneske med å

skaffa seg det daglege brød. Etter mi vurdering er difor ei like-sæl politisk haldning i klimadebatten nærast korrupt.

I nyare tid har ein løyst alle store økonomiske kriser ved å tilføra pengar, ettergjeva gjeld og setja i gong arbeid. Det er det ikkje sikkert vi kan gjera for ettertida då all aktivitet forurenar og summen av forureining må ned. Vi er difor i ferd med å koma i ei katepine. Vi ser det på matvareprisane. Dei stig delvis grunna produksjon av biodiesel. Mat må vi ha, og mindre forureinande brennstoff skulle vi også gjerne ha hatt.

Men Frp skjønner seg ikkje på slikt, og vi ser representantar som skriv her i avisa om «politiske lettvintheter» og harseleerer om «milepæler» og «ambisiøse» mål og «avviser en klimabasert miljøpolitikk som innebærer at forbrukerne påføres nye skatter og avgifter».

Partiet framstår, etter mi vurdering, i forhold til norsk landbruk og klima som historielaust og egoistisk.

Det undrar meg at ikkje veljarar står fram og seier ifrå om at det tek til å verta flaut å vera Frp-veljar.

Sverre Leon Larsen
Finnås

PENSJONSREFORMEN:

Trenger snuoperasjon

Pensjonistpartiet ropte tidlig et høyt varsko i forbindelse med pensjonsreformen. Lite forsto partiet av at forliket ble inngått. Har virkelig politikerne sovet i timen? Er det mulig å vekke dem fra Tornerosesøvn?

Utgangspunktet for reformen og årsak til å vurdere endringer ut fra dagens system, skjønner vi. Antall yrkesaktive målt mot antall pensjonister. Videre at beregningsgrunnlag la til grunn at pensjonsfondet i 2040 skulle være 3.000 mrd. kroner. Her ble en oljepris på 25 dollar fatet brukt. Nå er oljeprisen 129 dollar og målet for pensjonsfondet nås allerede i 2010! Hvorfor da reform?

Statistisk sentralbyrå bekrefter nå Pensjonistpartiets påstand om at det ikke er grunnlag for å endre folketrygden.

Er det mulig å endre reformen? Mulighet for reversering?

Noen enkel snuoperasjon er ikke i sikte, men vi kan alle medvirke til at reformens innhold blir av bedre kvalitet.

Etter det vi kan se vil «ungdom» født etter 1954 begynne å merke minusfaktorene i forhold til dagens system. Senere enn 1954 blir det «verre og verre». Pussig forresten at det er så liten interesse blant framtidige pensjonsmottakere?

Når så reformen gir slike negativt utslag, hvorfor da ikke oppfordre til egen pensjonssparing parallelt til det offentlige?

Jeg oppfordrer de som kan forsvare reformen å komme på banen. Driver Pensjonistpartiet skremselspropaganda når de nå vil sette i gang en underskriftskampanje mot reformen slik den foreligger i dag?

Arne Sjursen
Pensjonistpartiet i Haugesund

Trekkfugler som klim

Våre trekkfugler er nå for lengst kommet tilbake fra sine overvintringsområder. Når de inntar luftrommet, bærer de samtidig med seg et varsel om at klimaet kan være i endring.

«Alle fugler små de er, kommet nå tilbake», synger vi i den velkjente barnesangen. For de fleste av oss, bærer trekkfuglene med seg et bud om en lys og varm årstid. Fugleinteresserte noterer gjerne ned datoen når de første trekkfuglene ankommer våre breddegrader.

På internettetsiden «Nettverk for miljølære» – som er et samarbeid mellom skoler, forvaltningsmyndigheter og forskere – kan for eksempel skoleelever legge inn vårens første observasjoner av trekkfugler i sitt nærområde.

På denne måten lærer en vitenskapelige arbeidsmetoder gjennom systematiske observasjoner i naturen. Nettstedet blir en møteplass hvor elever og lærere kan finne aktuelt fagstoff og selv bidra med nyttig informasjon.

Langs vår langstrakte kyst, finnes det mange lokaliteter som er godt velegnet til å studere fugletrekket. Eksempler er Jomfruland ytterst i Telemarks skjærgård og Lista nær Norges sørligste spiss.

Her har frivillige ornitologer i en årrekke drevet systematisk fangst og ringmerking av fugl gjennom trekkesongen.

En studie av trekkfuglenes ankomst til Skandinavia siden tidlig på 1980-tallet, viser bl.a. at låvesvaler i gjennomsnitt ankommer 0,25 dager tidligere pr. år. Over en periode på 50 år utgjør dette nesten to

Det bekymrer kronikkforfatteren at en del trekkfugler på lang sikt risikerer å komme er mindre gunstige enn tidligere på våren. Her fuglekikkere i aksjon på Utsira for et

Odd W. Jacobsen
første-amanuensis,
Høgskolen
i Bergen

KRONIKK

«Det er fremdeles mye vi ikke vet»

uker. Låvesvalene er representative for de såkalte langdistansetrekkerne, d.v.s. arter som overvintrer sør for Sahara. Kortdistansetrekkerne, som fortrinnsvis overvintrer i Europa, viser også tilsvarende mønstre når det gjelder tidspunkt

for ankomst og klimavariasjoner over kortere tid.

I vinterområdene gir klimaet en god pekepinn på hvordan været er i hekkeområdet, fordi vær og klima i Nord-Europa i stor grad styres av lufttrykkforskjeller mellom nordlige og subtropiske havområder.

En mild vinter i Norge skyldes tilsig av milde og fuktige luftmasser fra sørvest.

I år med kalde vintre, kommer milde luftstrømmer inn lengre sør på det europeiske kontinent slik at vi får kaldt og stabilt vær fra øst og nordøst. Kortdistansetrekkerne kan med andre ord «justere» trekkforløpet i forhold til værforholdene i hekkeområdet, samt næringstilgang.

KJØREFORBOD FOR UNGE I HELGAR:

Ikkje set oss i fengsel

Nyleg la Trygg Trafikk fram eit forslag som gjer det vanskelegare å vera ung sjåfør. Særleg dersom du bur i distriktet, der det er store avstandar, og busstilbodet ikkje er heilt tipp topp. Det er blant anna snakk om å nekta unge å kjøra i helgane, og på nattetid. Dette skal vera eit grep for å få ned talet på skadde ungdommar i trafikken.

Ein kan nesten spørja seg sjølv om det er eit forsøk på å gjera Distrikts-Noreg tomt for ungdom. I alle fall tomt for aktiv ungdom.

Det er eit kjent faktum at det er noko avgrensa fritidstilbod i distrikta, og ofte må ein ut i den store verda dersom ein likar andre ting enn å spela handball og fotball. Men det skal ein tydelegvis ikkje få lov

til, lenger. Ein skal visst heller ikkje få lov til å menga seg med andre ungdommar, som bur utanfor kommunegrensa.

Trygg Trafikk ynskjer å setja distriktsungdommen i eit fengsel, og det meiner me i Rogaland Senterungdom er uakseptabelt.

Kristine Espeland Rafdal
Leiar i Rogaland Senterungdom

” Det har aldri vært ført en god krig eller sluttet en dårlig fred.

Benjamin Franklin

aindikator

hit ut på sommeren når næringsforholdene par år siden. FOTO: ODD KÅRE GRØTTLAND

Langdistansetrekkere derimot overvintrer i et stabilt tropisk klima, og har gjennom evolusjon og tilpasning stillet inn sin «biologiske klokke» når de beslutter å trekke mot nord. De tilpasser avreisen mot sine hekkeplasser i forhold til hvor mye opplagsnæring de har skaffet seg i løpet av vinteren. De vet instinktivt at ankomsten til hekkeområdene i nord faller sammen med forekomst og tilgjengelighet av næringsrik mat. Denne tilgjengeligheten faller sammen med temperatur og løvsprett.

Mange av våre langdistansetrekkere, som for eksempel sangere og fluesnappere, er insektspisende fugler. Derfor er det viktig at det er rikelig med animalsk føde når de ankom-

mer hekkeområdet. Både de voksne og ungene trenger betydelige mengder med insekter for at hekkesesongen skal bli vellykket.

Det som imidlertid bekymrer, er at tidspunktet for ankomst av langdistansetrekkere, viser seg å være mindre enn endringene (fenologien) i forhold til vårens ankomst. Dette innebærer at en del trekkfugler på sikt risikerer å komme til landet vårt ut på sommeren når næringsforholdene er mindre gunstige enn tidligere på våren.

Et annet moment er at langdistansetrekkerne generelt sett lever kortere tid enn fugler som trekker til det sentrale Europa og Middelhavsområdet. Dette betyr at fugler som trekker langt, må satse alt og reproducere selv om forholdene ikke er optimale.

Det er fremdeles mye vi ikke vet om hvordan fuglenes trekkmønster vil bli påvirket som en følge av mulige klimaendringer. Grunnen til dette er at en rekke biologiske detaljer påvirker og kompliserer det totale bildet. Vil for eksempel lengre sommerperioder kunne kompensere for eventuelle negative effekter? Og vil overvintrende trekkfugler forflytte seg lengre nordover etter som klimaet blir mildere?

Noe av dette kan undersøkes gjennom matematiske og statistiske modeller. Men det endelige svaret finnes i naturen. For her har fuglesangen allerede frembrakt sitt budskap om mulige klimaendringer lenge før klimapanellets dager.

SØPPELFORBRENNING:

Når skal vi få fred?

Det var med en viss undring at vi kunne lese i avisen at ordfører Kjell Arvid Svendsen (KrF) mener at vi aldri fikk noen saklig dialog om lokaliseringen av søppelforbrenningen på Spanne og at debatten har vært lite konstruktiv.

Når saken ble stoppet i hovedutvalg teknisk etter et fellesforslag fra Ap, Frp og Venstre, vil vi påstå at den enkelte politiker var mer en vanlig orientert om argumenter både for og imot byggingen av anlegget på Spanne.

At en på tross av behovet for forbrenningsanlegg i regionen valgte å si nei til lokalisering på Spanne, regner vi med at dette var knyttet til flere forhold.

Sentralt var det nok at område er del av det mest brukte friluft/rekreasjonsområde for befolkningen på Fastlands-Karmøy og har et unikt kultur/naturlandskap.

Å legge denne type industri mellom et slikt friområde og bebyggelsen vil uten tvil sterkt forringe både turområdet og bomiljøet. I tillegg ville det bli en betydelig økning i tungtrafikk gjennom boligstrøk med mange myke trafikanter. (Merk at dette anlegget er ca. 3 ganger så stort som det anlegget som var tenkt på Vormedal).

At byggingen av anlegget på Vormedal ikke blir realisert er ikke et argument for å gjenoppta debatten om lokalisering på Spanne. Det har hele tiden vært klart at anlegget på Vormedal ikke kunne dekke hele behovet for søppelhåndtering og ville uansett kreve bygging av nok et forbrenningsanlegg.

Det er viktig å ha klart for seg at Spanne var tenkt å ta imot av-

fall ikke bare fra Karmøy kommune men fra hele Nord-Rogaland og Sunnhordland opp til Tysnes og Austevoll.

At Spanne skal være det eneste alternativet for lokalisering alle involverte kommuner tatt i betraktning stiller vi oss spørrende til.

Er det Karmøy kommune alene som skal ta ansvar for regionens utfordringer knyttet til søppel? At Sørvest Varme (som eies 49 prosent av Haugaland Kraft, Karmøy kommune 5,3 prosent, Haugesund kommune 4,4 prosent) ut fra sine økonomiske interesser ser det som eneste alternativ er en annen sak.

Det var også Haugaland Kraft som i sin tid søkte om å få regulert området på Spanne til søppelhåndtering i kommuneplanen. Som kjent er de betalte styrevervene i Haugaland Kraft ettertraktet blant politikerne og det er vanskelig å overse at denne tette kontakten mellom Haugaland kraft/Sørvest Varme og sentrale politikere kanskje har påvirket viljen til å finne andre gode løsninger.

Kjell Arvid Svendsen ser nå ut til å ønske omkamp om Spanne. Dette er skuffende, spesielt tatt i betraktning at Siv Dorteia Valentinsen (KrF) før valget sa til Vern Spanne at dere kan trygt stemme på oss, vi støtter deres sak.

Uten ønske om å framstå som lite konstruktive virker det som denne saken har skapt engasjement og temperatur like mye på Rådhuset som på Spanne.

Kjell R. Helgeland
Vern Spanne
Karmsund

PENSJONSREFORMEN:

Vi ble lurt

Statistisk sentralbyrå kunne 16. mai bekrefte det mange fagforingsfolk lenge har hevdet. Stortingets gigantiske pensjonsreform er unødvendig.

Det finnes ingen økonomiske argumenter for reformen, som har som mål å kutte rundt 300 milliarder av folks oppsparte pensjonsmidler fram mot 2050.

Da politikerne bestemte seg for å gjennomføre reformen baserte de regnestykkene sine på en oljepris på gjennomsnittlig 25 dollar fatet. I dag ligger oljeprisen på i overkant av 120 dollar fatet.

Man kan selvfølgelig ikke regne med at oljeprisen skal holde seg på dette eventyrlige nivået, og det har da heller ikke Statistisk sentralbyrå gjort. Deres utregninger er tatt med utgangspunkt i det forsiktede scenarioet at oljeprisen vil ligge på rundt 50 dollar, altså godt under halvparten av dagens oljepris.

Skulle oljeprisen være stabil på 50 dollar vil vi ifølge SSB ikke bare ha råd til å beholde dagens pensjonssystem, vi vil også kunne bevare dagens velstandsnivå og senke skattene.

Disse utregningene river grunnen vekk under beina på politikerne som har påstått at vi av hensyn til kommende generasjoner var nødt til å kutte i folks pensjoner. Det har vist seg å være feil, og med det faller også hovedargumentet for reformen i grus.

Nyheten om at pensjonsreformen ikke lenger trengs har fått overraskende lite oppmerksomhet. Det har vært en artikkel her og en artikkel der, men både fra regjeringshold og fra fagforeningslederne har det vært tyst som i grava. At pensjonsreformen ikke trengs burde være kritt for fagforeningene. Pensjonsreformen er usosial og vil ramme hundretusener av arbeidsfolk.

Kanskje ligger svaret i at LO-leder Roar Flåthen har vært en av pensjonsreformens mest entusiastiske forsvarere. Kanskje han mener det er for mye bry å organisere en omkamp, kanskje det ikke er så viktig for ham. Men, for mange andre vil det være viktig.

Olav Magne Gard
Styreleder NAF
avd. Haugesund og Omegn

Jo Skårderud
tillitsvalgt i Fagforbundet
talsperson i Ungdom for AFP

NAF KREVER:

Utsett bompengeinnkrevningen

På grunn av dårlig planlegging, og ubeslutsomhet fra myndighetenes side blir ikke bomstasjonen i Salhusvegen ferdig til innkrevningsstart ved de øvrige bomstasjoner 1. juli. Dette vil føre til ennå større belastning på Salhusvegen da dette er smutthullet i bomringen.

For å gjøre det minst mulig attraktivt å kjøre her ønsker Vegvesenet nå å sette i verk en

rekke fartsreducerende tiltak, deriblant fartsdumper. Dette kan slå begge veier – det kan føre til mindre trafikk, men vi frykter at det vil gjøre køene lenger og kaoset mer komplett. Dette vil igjen føre til irriterte og uoppmerksomme trafikanter, noe som lett skaper farlige situasjoner. Vi kan ikke stå på sidelinjen og se på at myndighetene med vitende vilje legger

opp til en trafiksikkerhetsfelle som Salhusvegen vil bli. Det er ingen logikk i at Vegvesenet ønsker å bruke mye penger på ekstraordinære fartsdempende tiltak i Salhusvegen. Det desidert enkleste og tryggeste ville være å utsette innkrevningsstart ved samtlige bomstasjoner til utbyggingen er komplett.

Allerede i juni i fjor ble bompengesøknaden godkjent i

Stortinget, likevel klarer ikke myndighetene å ha samtlige bomstasjoner på plass etter en frist de selv har satt seg. Dette skal ikke bilistene straffes for, og NAF krever derfor at man utsetter innkrevningen ved samtlige stasjoner til også stasjonen i Salhusvegen er fullført.